

מועילה בהם המחשבה לפגלם]. ואע"פ שאת עבודת הקמיצה הכלולה בסיפא זו אין להעמיד באופן זה, שהרי אם חסרה המנחה קודם קמיצה הרי זו פסולה ואינה נקבעת עוד בפיוגול. אבל מכל מקום, את שלוש העבודות האחרות ניתן להעמיד באופן זה שחסרו שיריים.⁽⁹⁾

וטעמו של רבי חייא שלא שנה כן הוא, כי מאחר והעמדנו את המחשבה בשלוש העבודות באופן שכבר חסרה המנחה ועמדו השיריים על כזית, הרי שלא יתכן לשנות "או כזית" דהיינו שחישב על הכזית הנותר אלא במחשבה על אכילת אדם דהיינו על אכילת השיריים, אבל מחשבה על אכילת מזבח האמור שם דהיינו שחישב על הקומץ לא שייך לשנות כן,⁽¹⁰⁾ משום שהדין הוא

שקומץ שחסר נפסלה המנחה, ואין המחשבה בו מפגלת.

ואמנם, הרישא של המשנה העוסקת במחשבה בעת הקמיצה, וודאי אינה מדברת באופן שחסרו השיריים, שהרי שיריים שחסרו קודם קמיצה נפסלה המנחה, ואם כן הרי היה שייך לשנות בה "או כזית".⁽¹¹⁾

אלא, ולכך לא שנה רבי חייא לתיבות "או כזית" אף ברישא, כי כיון דבסיפא העוסקת בשחשב בשעת מתן כלי ובהילוך ובהקטרה לא מתני ליה "או כזית" אשיריים מהטעם יב-ב שנתבאר, משום כך ברישא העוסקת במחשב בעת הקמיצה נמי לאכול שיריים למחר לא תני "או כזית".

כי אין לשנות הבבא לצדדים, שאז תתפרשנה תיבות "או כזית" בשני אופנים: ביחס למחשבת הקטרת קומץ יהיה הפירוש "או כזית מקומץ שלם שלא חסר", וביחס למחשבת אכילת כזית מן השיריים יהיה הפירוש "או כזית של שיריים שחסרו ועמדו על כזית". ואילו התנא ששנה כן, אינו מקפיד אם יתפרשו תיבות "או כזית" לצדדים, ותתפרש הסיפא באופן שמחשבת אכילת השיריים הייתה על כזית שנשתייר מהם לאחר ההקטרה, ואילו המחשבה על ההקטרה תתפרש באופן שלא חסר מן הקומץ כלום^[שיטה מקובצת, ע"פ רש"י ישן של כתב יד].

ובהשמטות הביא בשם מורי רבי יצחק, שמשום כך לא שנה רבי חייא "או כזית" בסיפא כלל, בכדי שלא יבואו לטעות ולומר שאפילו אם חסר מן הקומץ הרי זה פיוגול, וזה אינו שהרי אם חסר ממנו קודם הקטרה נפסלה המנחה.

11. והיינו משום שבהכרח לא תתפרש הרישא

אלא באופן שהיו האימורים בחוץ בעת הזריקה, ומבואר בתוס' בזבחים [כו א] שאע"פ שאם חזרו האימורים לפנים פסולים הם משום יוצא, מכל מקום סובר רבי אליעזר שזריקה מועילה להם בהיותם בפנים. נמצא, כי מה שאין זריקה מועילה ליוצא אין זה רק מחמת הפסול יוצא שבו, שהרי בהיותו בפנים מועילה הזריקה על אף פסולו. ולפי זה, זהו שאמרה הגמ', דווקא יוצא אין זריקה מועילה לו משום שהוא בחוץ והיינו שעצם היותו בחוץ הוא הגורם.

9. כן כתב רש"י. ובגירסת השיטה מקובצת מבואר שאף את עבודת הקמיצה ניתן להעמיד באופן זה, כגון שחישב בעת הקמיצה על מנת שאם יחסרו השיריים למחר ויעמדו על כזית ויאכלם.

10. וכיון שלא שייך לשנות כן על כל הבבא, משום כך לא שנה בזה רבי חייא "או כזית" כלל